

Top 10 poslova koji cvatu u recesiji

Neizvjesnost tjera ljude na promjenu ponašanja

Recesija donosi smanjenje potrošnje, neizvjesnost i povećanje stresa što pozitivno pridonosi rastu nekih djelatnosti. Naime, dok kriza najviše pogađa financijski i bankarski sektor te automobilsku i građevinsku industriju, neke djelatnosti unatoč recesiji ne bilježe smanjeni opseg poslova, već čak imaju potrebu za novim zapošljavanjima. 'Budući da potrošači u recesiji mijenjaju navike, u prvom planu namirenje osnovnih životnih potreba za hranom, sigurnosti i zdravljem, a uzme li se u obzir i da kriza uzrokuje stanje povećane napetosti i stresa, koristi ima i 'industrija poroka', smatra Ratka Jurković, direktorica norveško-hrvatske konzultantske tvrtke Svan Consulting. Također napominje da ima tvrtki koje su svoje poslovanje i prije krize dobro postavile i prepoznale potrebe na tržištu, što je ključno u napredovanju poslovanja bez obzira na sadašnju ekonomsku klimu.

Prehrambena industrija

"Bez hrane i pića ne možemo ni u recesiji, a iako potrošači u krizi mijenjaju navike, i dalje su orijentirani na osnovne životne potrebe", objašnjava R. Jurković. To se očituje u činjenici da potrošači u krizna vremena manje odlaze u restorane, a čemu je sada pridonio i novi hrvatski zakon o zabrani pušenja na javnim mjestima. Istovremeno, hranu sve više pripremaju kod kuće, što bi moglo pogodovati proizvođačima hrane i trgovačkim lancima ako smanje

cijenu prehrambenih proizvoda. Naime, ne raste potrošnja hrane zbog krize, već dolazi do preraspodjele potrošnje prehrambenih proizvoda u korist osnovnih, u prvom redu onih jeftinijih.

Industrija zdravlja i ljepote

S rastom nezaposlenosti i sve dubljom recesijom ljudi žive pod stalnim pritiskom i opterećeni su neizvjesnošću, ističe Jurković, što ide na ruku industriji zdravlja. Zdravlje je jedna od osnovnih životnih potreba koja se ne smanjuje u doba recesije. Liječničke usluge jedne su od najneelastičnijih usluga, a u Hrvatskoj njihovoj potražnji pogoduje i činjenica kako već godinama kronično nedostaje liječničkog kadra. Osim toga povećava se broj stresnih situacija zbog čega se pojačano traži psihijatrijska pomoć i više koriste lijekovi za smirenje, protiv nesanicu te antidepresivi. U prilog tome govori i podatak da u hrvatskim ljekarnama u posljednje vrijeme bilježe rast prodaje lijekova za smirenje za više od 30 posto, a problem je utoliko veći jer ih u sve većoj mjeri troše mlađi ljudi. U krizi, međutim, trpe i neke uslužne djelatnosti specijalizirane za brigu o ljepoti, što se očituje u smanjenom broju odlazaka kod frizera i kozmetičara, dok istovremeno raste prodaja kozmetičkih proizvoda za kućnu upotrebu.

Zaštitarstvo i sigurnost

Iako kaže da je sektor zaštitarstva i sigurnosti jednako zahvaćen recesijom kao i drugi gospodarski subjekti, direktor AKD-Zaštite Neven Martić najavljuje nova zapošljavanja u segmentu tjelesne zaštite zahvaljujući ugovaranju novih poslova. S druge strane napominje da sektor tehničke zaštite trpi teškoće jer su zbog recesije kompanije smanjile investicije u ugradnju zaštitnih uređaja. S time se

složio i stručnjak za tehničku zaštitu u AKD-Zaštiti Davor Delišimunović. “Trenutno usporavanje realizacije velikih investicijskih projekata utječe na manji opseg pružanja usluga tehničke zaštite”, rekao je Delišimunović. Kompanije zbog teške gospodarske situacije smanjuju investicije u tehničku sigurnost koju umjesto uštede smatraju troškom.

Industrija obrazovanja

Budući da je ljudima potrebno obrazovanje da bi pronašli posao, obrazovne institucije sada su u dobroj poziciji da iskoriste prednosti recesije i rasta nezaposlenosti. Stručni je kadar potreban svakoj državi kako bi izašla iz krize i dalje se razvijala. Nakon završetka krize poslove dobivaju u prvom redu oni koji su svoje znanje unaprijedili u toku recesije. Ulaganje u obrazovanje za buduće tehnologije, uz povećanje domaće proizvodnje i zaštitu okoliša, kako je prije nekoliko mjeseci ocijenio ekonomist Ljubo Jurčić, ključni su faktori za izlaz Hrvatske iz recesije.

Industrija ‘poroka’ i ‘proroka’

Promjena ponašanja potrošača i nesigurnost koju donosi recesija otvara prostor “industriji poroka” koja uvijek bilježi rast u kriznim vremenima. To i ne čudi pogotovo uzme li se u obzir da je kriza stanje povećane napetosti i stresa koje ljudi žele smanjiti. “Kladionice, kockarnice i druge igre na sreću ali i uživanje u alkoholu i duhanu nude bijeg od problema i brzu razonodu”, napominje Jurković iz Svan Consultinga. Prema podacima Ministarstva financija za prošlu godinu u Hrvatskoj se najviše troši u automat klubovima gdje je promet povećan za oko tri milijuna kuna. Hrvatska je lutrija u prošloj godini isplatila 45 posto više novca nego u 2007. godini. Nesigurnost koju kriza donosi plodno je tlo i za razne “vidovnjačke” prognoze i proročanstva. Drugim riječima, posao cvate i “industriji proroka” jer ljudi kroz savjete raznih “vidovnjaka” traže izlaz i nadu da će im uskoro biti bolje.

Energetska industrija

Pored nafte i plina, sve je veći naglasak na obnovljivim izvorima energije. No, unatoč recesiji, ulaganja Europske unije u obnovljive izvore energije nisu ugrožena. Naime, usprkos pesimističnim prognozama za svjetsko gospodarstvo, proizvođači infrastrukture za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora nedavno su poručili da su spremni osigurati i više od planiranih 20 posto ukupnih potreba EU za energijom iz obnovljivih izvora do 2020. godine. Vjetar je glavni izvor električne energije i osigurava 1,5 posto ukupnih potreba za energijom u svijetu, a glavni alternativni izvor je u Europi, koja koristi 55 posto svjetskih kapaciteta. Iako ima odlične uvjete za upotrebu obnovljivih izvora energije, u prvom redu sunca i vjetra, Hrvatska ih rijetko primjenjuje. Međutim, prema zakonu, do 31. prosinca druge godine minimalni udio električne energije proizveden iz postrojenja koja koriste obnovljive izvore energije, a čija se proizvodnja potiče, morat će iznositi 5,8 posto u ukupnoj potrošnji.

Ekologija

Jurković naglašava kako je ekologija naročito važna u doba recesije. Zbog sve jače regulative EU na području zaštite okoliša kompanije su sve više ekološki osviještene, a sve je veći naglasak i na ekološkoj proizvodnji. Zaštita okoliša, kako je nedavno rekla potpredsjednica Odbora za zaštitu okoliša Mirela Holy, u recesiji može biti u gubitku uzme li se u obzir da se troškovi u krizno vrijeme u prvom redu krešu na ekologiji. Međutim, pritom je istaknula da Hrvatska može i profitirati ako se gospodarstvo restrukturira tako da potiče ekološku industriju, eko-poljoprivredu, eko-turizam i ulaganje u obnovljive izvore energije.

Industrija popravaka i rezervnih dijelova

U vrijeme krize veća je potražnja za uslugama popravaka jer tvrtke i potrošači pojedinci odgađaju skuplju investiciju zamjene starijih proizvodima novima, već se radije odlučuju za jeftiniju opciju dotjerivanja postojećih. Tome u prilog govori i pad tržišta kućanskih i drugih električnih aparata, budući da tvrtke u tom sektoru s gubitkom posluju od kraja prošle godine. Posljedice gospodarske krize osjeća i slovenski proizvođač bijele tehnike Gorenje koji je početkom godine zabilježio pad broja narudžbi za oko 25 posto. Osim u sektoru kućanskih aparata ti su problemi vidljivi i u automobilskoj industriji, pogođenoj velikim padom potražnje za vozilima zbog smanjenog kreditiranja. U prilog tome govori i da je prodaja novih automobila u Hrvatskoj za prva tri mjeseca ove godine pala 41,5 posto u odnosu na isto razdoblje lani. Dok se vozači slabije odlučuju za kupnju novih, u sve većoj mjeri popravljaju svoja stara vozila.

Informatička industrija

Kao posao koji cvate u doba krize Ratka Jurković iz Svan Consultinga navodi i informatičku industriju za čijim stručnjacima potražnja ne pada. Razlog tome leži u nastojanjima za što kvalitetnijom organizacijom posla koja tvrtkama postaje još i važnija u doba recesije. Programerski i developerski poslovi u Hrvatskoj jako su traženi i posao dobivaju vrlo brzo. Takvi kadrovi nedostaju i domaćim i stranim tvrtkama, a poslodavci ih često traže još za vrijeme školovanja. Analitičari već godinama upozoravaju da Hrvatskoj nedostaje velik broj informatičkih stručnjaka, a što je ozbiljan problem za društvo koje želi povećati ulaganja u inovacije i nove tehnologije i na tome temeljiti gospodarski rast i razvoj.

Tržište knjigovodstvenih usluga

Svakoj je kompaniji u krizi nužno što bolje upravljati troškovima, dakle stručni knjigovodstveni poslovi. Tome u prilog, ustvrdila je Jurković, govore i podaci Hrvatskog zavoda za zapošljavanje prema kojima tvrtke u posljednje vrijeme sve više traže kvalitetne knjigovođe, no na tržištu ih

nedostaje. Poduzećima je u doba recesije naročito bitna kontrola te iznos troškova i poreza. Budući da u vrijeme recesije poduzeća paze na svaku kunu, od ključne im je važnosti kvalitetan knjigovođa koji će im stručno i kvalitetno izraditi bilancu, izračunati poreze i oblikovati štednju.

